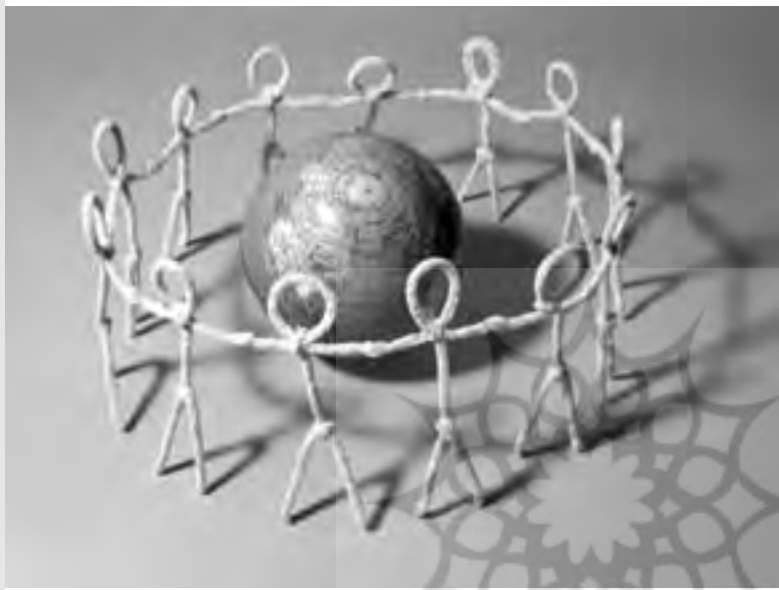

تقویت از راه تجمیع

پیشنهادی برای مقابله با تهدیدهای پیش روی نظام بانکی

غلامرضا ابراهیمی

براساس مفاد برنامه چهارم توسعه، یکی از دغدغه‌های اساسی دولت جمهوری اسلامی ایران، همانا بهسازی نظام بانکی و آماده‌نمودن زیرساخت‌ها برای بهبود روند توسعه بانک‌ها و رقابتی‌نمودن آنها می‌باشد و می‌بایست در این حوزه با امعان نظر نگریسته شود.

در حوزه بازاریابی و تجهیز منابع و فراهم‌شدن زمینه برای پیوستن کشور جمهوری اسلامی ایران به سازمان جهانی تجارت (WTO) این تهدید جدی در انتظار بانک‌هاست که توان رقابت با بانک‌های خارجی و عضو سازمان مزبور را نخواهند داشت و با عنایت به کیفیت منابع و سیستم‌های قدرتمند بانکداری جهانی، زمینه فعالیت بانک‌های ایران با سرمایه‌های اندک از بین خواهد رفت و از صحنه رقابت خارج خواهند شد. اما برای این که به این معضل دچار نشویم، تنها راه خصوصی‌سازی نیست و تکیه بر این اصل که ریسک این کار باید به بخش خصوصی و صاحبان سهام واگذار شود، برای رفع این مشکل کفایت نمی‌کند، بلکه باید برای پایین‌آوردن این ریسک، همانند شرکت‌های خارجی و غربی که تجربه آنها موجود می‌باشد، مبادرت به تشکیل کارتل و تراست نمود و بانک‌های دولتی مانند (تجارت، توسعه صادرات، رفاه، سپه، صادرات، ملت، ملی ایران و...) با سرمایه اندک را ادغام و مبدل به یک بانک قدرتمند کرد تا با یک اسم مشخص به فعالیت ادامه دهند، زیرا این کار اولاً باعث می‌شود که کلیه بانک‌های دولتی که با یک قانون و مقررات و روش یکسان بانکداری اسلامی (دولتی) اداره می‌شوند، یک بانک واحد را تشکیل دهند و مشتریان همه بانک‌های ظاهراً متعدد فعلی، مشتری یک بانک به حساب آیند و در این سیستم سرگردان نشوند و ثانیاً، چنانچه بانک‌های دولتی در هم ادغام شوند و یک بانک از طرف دولت وجود داشته باشد، در این صورت، اجرای دستورالعمل‌ها و اعمال سیاست‌های پولی و ارزی یکسان برای بانک‌ها، تسهیل و تسریع خواهد شد. از طرف دیگر، سایر بانک‌های خصوصی موجود نیز با سازوکار خصوصی به فعالیت ادامه خواهند داد و هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی سرمایه‌های مردم حفظ خواهد شد و با ورود به سازمان جهانی تجارت نیز بانک‌های دولتی یا همان بانک بزرگی که از ادغام آنها بوجود آمده، توان و قدرت رقابت در خارج از کشور را خواهد داشت و می‌تواند با تأسیس شعبه

ادغام بانک‌های دولتی باعث کاهش سرگردانی و در دسرهای مشتریان بانک‌ها می‌شود و در عین حال، اجرای دستورالعمل‌های بانکی را تسهیل و تسریع خواهد کرد.

در خارج از کشور به فعالیت بپردازد. بدیهی است که اجرایی‌شدن این پیشنهاد، نیاز به مقدماتی، از جمله تغییر در اساسنامه بانک‌ها دارد و باید این پیش‌بینی وجود داشته باشد و امکان ادغام و یا ادامه فعالیت بانک‌ها به صورت کارتل و تراست در اساسنامه دیده شده باشد تا در زمان ورود کشور به نظام تجارت جهانی، آمادگی‌های قبلی وجود داشته باشد. از سوی دیگر، ادغام و تجمیع سرمایه‌ها باعث می‌شود که کارهای موازی مانند خرید سیستم‌ها و نیروها و تجهیزات و اموال و املاک که همگی دولتی هستند، یا به عبارت دیگر، بازده به مقیاس داده به نهاده را در حداعلا با مدیریت واحد مدیریت نمود و در راستای اعمال سیاست‌های دولت گام برداشت و از اتلاف وقت و سرمایه جلوگیری نمود. لازم به ذکر است که تجربه مشابه این کار در کشورمان وجود دارد و می‌توان به ادغام نیروهای مسلح (ژاندارمری، کمیته، شهرپانی و راهنمایی و رانندگی) اشاره کرد. البته این پیشنهاد برای زمانی است که کشور جمهوری اسلامی ایران وارد نظام تجارت جهانی شده باشد و در شرایط بازار رقابت کامل و در امنیت کامل سیاسی و اقتصادی و شرایط بدون بحران بسربریم.